

Saatja: Lennart Kits <Lennart.Kits@21k.ee>

Saadetud: 24.10.2023 09:27

Adressaat: AKI info <info@aki.ee>

Teema: Isiklike ressursside ja andmete nõudmine töö- ja õppetegevuseks

Tähelepanu! Tegemist on välisvõrgust saabunud kirjaga.
Tundmatu saatja korral palume linke ja faile mitte avada.

Tervist!

Kirjeldan lühidalt olukorda ja siis küsin konkreetse küsimuse.

Tallinna Linnavalitsuse Digiteenistus on võtnud kasutusele autentimiseks mitmikautentimise. Mitmikautentimine on isikutuvastuse meetod kasutades kolmandaid ressursse, näiteks telefoninumber (kõne, SMS), e-post, nutitelefon (authenticator rakendus).

Nad on võtnud seisukoha, et kuna mitmikautentimine on tänapäeval eelduslik lisanduv turvalisusaste, mis tagab kasutajakonto, sh andmete, turvalisema ligipääsetavuse. Samuti toetuvad nad Eesti infoturbestandardile, et justkui selle alusel on mitmikautentimise nõue õigustatud. Kahjuks see ei pea paika, sest E-ITS sõnastab konkreetselt - mitmikautentimist võib rakendada parooliga autentimise **asemel**, mida hetkel see ei tee.

Tehniline küberturvalisus kõrvale jätta, on meil murekohas pigem kasutajate **isiklike ressursside kasutamise nõue**.

Ehk nõutakse mitmikautentimise seadistamiseks töötaja, õpilase (puudumisel lapsevanema) **isiklike telefoninumbreid, e-posti aadresse, nutitelefone**, selleks et saaks seadistada mitmikautentimise.

Tallinna Linnavalitsus on seisukohal, et lisaturvalisuse põhjendusel on taoline ressursside nõue õigustatud.

Omalt poolt täpsustan veel nii palju, et konkreetne lisaturvalisus ei taga tegelikult andmete turvalisust, sest on äärmiselt lihtne logida kasutaja kontosse sisse ilma, et rakendataks eelnevalt seadistatud mitmikautentimist. Ehk kui ründaja teab teatud tingimusi, siis ta saab ükskõik millises Tallinna üldhariduskoolis logida ükskõik millise kasutajakontoga sisse, pääseda ligi kõikidele andmetele, e-kirjavahetusele jms. Ehk reaalsuses nõutud mitmikautentimine ei taga isegi lisanduvat turvalisust.

Siinkohal tekib nüüd meil küsimus:

Kas Tallinna Linnavalitsusel on seaduslik alus **nõuda õpilastelt (ja/või lapsevanematelt) isiklike ressursside kasutamist, isikuandmete jagamist, mitmikautentimise turvalisuse ajendil?**

Tasub mainida, et suheldes Tööinspeksiooniga, on nad tugeval seisukohal, et tööandjal on **keelatud** isiklike ressursside kasutamise nõudmine eelneva kokkuleppeta ja hüvituskorrata, olenemata, kas töötaja jaoks on ressursside kasutamise majanduslik maksuvus 0€.

Ehk kui tööandja nõuab töötajalt isiklike ressursside kasutamist, siis Tööinspeksiooni seisukohalt, peab olema kehtestatud nende ressursside kasutamise kord ja hüvitamiskord.

Kordan veel - seda nõuet rakendatakse terves Tallinna Linnavalitsuse üldhariduskoolides ehk isiklike ressursse nõutakse sõna otseses mõttes mitmekümnele tuhandele kasutajale.
Mastaap on suur, see olukord vajab selgust.

Küsimuste tekkimisel võtke julgelt ühendust.

Lugupidamisega
Lennart Kits

IT-juht
+372 648 5544
it@21k.ee

Informaatika ja tehnoloogia õpetaja
Lennart.Kits@21k.ee

Tallinna 21. Kool
Raua 6, Tallinn
<https://21k.ee>